

Iztok Osojnik

glasovi iz aughrima

za caitlin, ženo dylana thomasa

1

nemirna si, vem, rada bi že napisala pesem
v kateri gozd macesnov s trakom
za lase zvežeš v konjski rep
hrup avtomobilov je preglasil
dež, ki je padal na moj okenski napušč
ti si daleč in radio sporoča o poplavih
jaz pa prebiram novice in sanjam z očmi
marksističnega antropologa
iz plemena sanjačev srn
letališče me je vznemirjalo
ko sem čakal, da se pojaviš
iz oddelka za prtljago
in brezcarinske cone
tam so prodajali vrčke s tobakom in viski
to sem si želel
stati v vrsti pred blagajno
in poslušati džez
medtem ko dež škropota
po strehi iz bakrenih novcev
ujeli so ministra za promet
vklenjenega v lisice so ga
odpeljali v kletko s pudli
pogoji za rise v tem
živalskem vrtu niso primerni
dolgo sva stala tam in prisluškovala

po radiu so govorili o poplavih
ki grozijo
ampak moj dar je bil
medaljon s fotografijo ježka
nekaj svetlega je v tej vaško urbani
poeziji lopat in tramvaje
jedli smo krompir in delali že od petih zjutraj dalje
ljubezen in klobuk na obešalniku
hrup v točilnici
takšne se te spomnim, s peresom ptička sem narisal tvoj
živi portret na obrvi točajke
nekega dne bom o tem napisal balado za dva
glasova in kakšen žalosten inštrument
trenutno mi nobeden ne pride na misel
vendar, zamisli si, da to pesem poješ
med vožnjo v daljni london
vlak drdra, ko se pogrezne v tunel
pod kanal, kdo se še spomni hovercrafta
ali galebov nad pristaniščem v calaisu
ali tistega osla na kokainu
ko sva z ionescom skupaj
tekla na festival v bathu
na koncu pa smo vsi štirje
midva, ionesco in julian barnes
popivali v krčmi z nenavadnim
imenom pri ošiljenem rogu
najbrž gre za ostanek iz časov
normanskih osvajanj
nikoli si ne bi mislil
da je mesto tako veliko
posebno me je ganil atlantski veter
vihal je kodre na tvojem čelu
najbrž tudi tiste na mojem
zdaj sem seveda plešast, kot se spodobi
mesečina ima barvo viskija
tu pa tam se spomnim, priznam
srknem požirek
kave, dež na okenskem napušču
kako ganljivo, vsekakor, hrup prometa
je ulico ovil

v polivinilno rumenilo.
v rotterdamu bova menda brala skupaj
z raymondom carverjem. povabili
so naju kot pisca poezije v prozi
ampak bolj ko premišljudem o tem,
o blazini
na kateri se pozna lep odtis glave
že drugi teden sedim v knjižnici in
proučujem srednjeveško cerkev, natančneje
obrat od teologije v teokracijo
v domišljiji slišim žvenketanje mečev
in hrup oceana
ki se razbija ob irski obali
še vprašanje za mario antonietto:
zakaj pa niso jedli rib
če ni bilo krompirja
bedaki, govorimo o enajstem stoletju
suša je bila neznosna
no, sporočilo pesmi je jasno
zato ga nima smisla izreči
glas pesmi, ki se pogreza v jutro
med bregovi nottingham hilla
ženska iz kerryja mi je pripovedovala o tem
zaklel sem se, da bom pograbil
prvo ime, ki mi pride pod roko
toda o priseganju je svoje
povedal že jesus iz nazareta
beaver creek je bil srečni domislek
drugo je steklo samo od sebe
ne brez zapiskov, ki jih je zasnovala
batsheba, morda bi uporabil drugačen ton
v glenasmolu pa so mi pripovedovali
o morski deklici chuaigh tadgh
spet ti prekleti severnjaški lovci strgal
s svojim čudnim pravom hlapca
ki je gospodar svojega gospodarja
najbrž je šlo za utajo davkov
ljubezen je bila osrednja reč, še vedno je
a o tem kronisti neradi pišejo
ker jim je menda sam sigurd hardahl

zagrozil, da bo razbil vse
 črnilnike v kraljestvu
če ne bodo zapustili ladje
in bog ve, da je bilo
njegovo kraljestvo ogromno
to je najmanj, kar lahko rečemo
pozneje (po tisoč petsto letih sanj in lakote)
so ladjo našli na morskem dnu
natovorjeno z najfinejšim kitajskim porcelanom
najprej je dobro kazalo
vendar jih je nekdo izdal
in vlada je poslala vojsko
 da so si prilastili plen
sigurd je upravičeno sumil
 kronista alkuina
vendar ne tistega z dvora
karla velikega, ampak meniha alkuina
ki ga je sem poslal sam sveti patrick
potem ko mu je alkuin povedal, da je nekoč
enkrat že umrl, kot pogana so ga nebeški
sli odpeljali v pekel, pozneje
pa se je po spominu spokoril
in bog ga je poslal nazaj na
zemljo kot novega orfeja
ki naj oznanja gospodovo pesem
kar je ganilo celo kamen iz blarneyja –
vsaj tako pravijo
tako sta se srečala, gotovo v aughrimu
toda ta podatek je najbrž
za lase privlečen
o dogodku govori samo ena od legend
neka druga pa omenja njegovo ženo, kronistko
a zaradi lepote in ne zaradi
njenega spretnega sukanja peresa
kar je morda nespoštljivo, priznam
kaj hočemo, moški ne more
 zatajiti srca in občudovanja
ko gre taka ženska mimo
 in celo zavije v njegovo hišo

morska deklica chuaigh tadgh,
 na dveh nogah
po tem se morske deklice
pod pečino v aughrimu razlikujejo
od tistih z juga italije
menda blizu messine
ampak to nas zdaj ne zanima
zgodbo sem hotel pripeljati
do konca, a me je očaral tvoj nasmeh
tako da zdaj ne bo nič ne z enim ne z drugim
nihče pa mi ne more očitati
da nisem dal vsega od sebe
tega, kar imam, in tistega, česar nimam
dež je bobnal po napušču moje duše
in violinist na dimniku je melodijo
z lokom risal na nebo
dokler ni bilo prekrížano z ribami in
nagnjenimi nagrobnimi kamni
ter s prahom
nikoli ne pozabi omeniti prahu, ljubi
govora je o petku in o eni od
najbolj čudnih ljubezenskih pesmi
o srednjeveškem prahu na mojih trepalnicah
s ptičjim peresom porisanimi s portretom točajke
z zelenim leskom tigrovih zenic
ko si stala zgoraj nad pečinami,
vitka morska deklica chuaigh tadgh iz aughrima
meni pa se še danes blede od svetlobe tistega dne
in valov, ki so butali spodaj
glasovi, ki jih je veter nosil
od šotišča, so bobnali po mojem okenskem napušču ...
več ne zmorem povedati

2

podoba me ne bo tako kmalu zapustila
da pa sem pesnik, ni nobenega dvoma
človek in pesnik, prav tako ne
mislim na dolgo podkev obale, ki jo krasi bel
nazobčan greben skal
veter mi je potisnil prste v lase
in zdaj te slavim s steklenico viskija v roki
ki ga nekoč nisem maral
hej, kačji jezik oseke, grlo iz posušenih alg
danes je nebo rumeno kot ječmen
in moje srce patetično na valižanski obali
severniki jo seka s sekiro in ogenj v kaminu
hodil sem torej zjutraj po razbitem obrazu lune
in se privlekel do teh skal
vijoličasti mraz se me je oklenil s svojo srečo
štel sem valove, ki mi jih je ocean poslal v pozdrav
nenavadno, videti sneg
ki pada pod noge, dolg jezik morja riše kroge okoli nog
v rumeni megli šumov in belih zakovic v podkvi zaliva
zadaj, v gozdu, to morebiti ne kaže dobro
ampak večer se je krivil pod
neskončnimi grozdi zvezd nad mojo glavo
bil sem bog, odvrget sem svoj suknjič, zavihal rokave
odprta cev drugačnega orkana
slast kristala dialoga s sabo
za katerega ni treba nikomur kazati potnega lista
ali diplome s kolidža
viski steče po grlu in o ljubezni pove
vse, kar morajo šoferji vedeti o prometnem znaku
in ovinku zadaj za hribom
vlak in veter sta bila moja prijatelja
in mraz se mi je s palico pridružil pri ribolovu
koliko zdrži srce, odprto kot zamišljeni človek odpre knjigo
hodil sem torej po podkvi pobesnele mesečine
vsak kamen je bil dvakrat tako oster kot dve uri prej
srečno naključje, da preživljam noč na obali sam
me je osrečilo
trenutek, ko se človek brez strahu pogovarja s svojo smrtjo
enak z enakim, dialog nesmrtnikov

nihče ni prišel pome in jaz nisem silil tja čez, v kraje
ki se izmikajo besedam
ne vem, danes sem tukaj in pišem o tem
pogovor pa, bilo je malo besed
v zlatih barvah jutra
in siren, ki so divje plesale na ostankih plime iz laugharme

tistim, ki v meni vidijo moškega šovinista

ne vem, kaj prijelo me je
najbrž to, kar drži me ves čas –
in ljubezen
včeraj sem, ob nizki plimi
ki stalila je zmrzal na obali
z jezikom želve in v oblakih viskija
se je razkadila moja vizija
dobro ste me obdelali

sem rekel, ampak jaz slovim
po utopičnih sanjah, v listnici jih nosim
kot prepognjen časopisni članek
pihalo je, hvala bogu, obraz moj je
bil podoben macesnu ob zori
zjutraj po snežnem viharju
tisoč igel iz ledu in ošiljenega vetra
tvoj dotik z roko je pometel z njimi
zeleni golobi so mi prinesli pokazat svoje koščice
jadrala sva čez zaliv carracalagh
daleč na severu, kjer ženske in breze so redke

ti pa si me čakala v sanjah s prtički obložena
in moje spomine brisala drugega
za drugim kot jedilno srebrnino
z nikolo teslo sva te gledala
ko si se smejala
znala si me mučiti
ampak tvoje sanje so bile krive
zdaj moja ladja in moje mreže
ulov je bil pičel
ob pomolu čvrsta barka in
nizko morje, pomirjeno z bogom
nekako sem preživel in še bom
optimizem, nič povezanega z realnostjo
to ne pomeni, da ne bi bil pravičen

imela je tisoč vrst čaja
na svoji polici za knjige

in knjige nobene, sicer pa
 pomisli, v kuhinji
ostali smo pozno v noč, jaz pa z mislimi
pri tebi, požirek kave ali
 požirek viskija
pogled čez zaliv, človeško srce je veliko
za hrepenenje in ljubezen hkrati
okrenil sem se na pomolu, modra
barva morja in jekleno sivo nebo
 zvonki glas granita, moški
tisoč ledenih igel mu gloda obraz

neprespanega ribiča v kotlu
 razpenjenih valov
jaz, ki poznam razlomljeno ravnico
 skal in večnega ledu, sem razumel
takrat sem potoval čez zaliv
jaz in moja jadrnica
a kje si ti, moj beowulf

4

teh nekaj pesmi, navrgel sem jih prgišče
mimogrede, kakor se poje jabolko
ali se za trenutek ustavi
v tišini gozda
rastejo
telohi
šum morja, ki človeka spravi ob živce
tuljenje volka, zgoraj na severu, streha se je podrla
s steklenico viskija v roki, čez ledene skale
ampak srce, da ne govorim o srcu
kričalo je kot zmešano
razumeš, modra barva morja
in sivo jeklo, zgoraj pod zvezdami
barka je čakala ob pomolu
bil sem srečen, medtem ko ste pili čaj
spodaj v trgovini, kupoval sem sol in začimbe
ne vem, gre za nekakšno ruvanje z vetrom
ne bi se rad ustavil
ali kmalu prišel na konec vasi
dol po cesti ob morju, nad belimi pečinami krede
ki jih je zaznamovalo kričanje galebov
spopadajoč se za ostanke rib v moji mreži
morda je to dovolj, ljubiti v tekmi z vetrom
ki biča moj zaliv
beli, puhasti spomini, zgoraj na nebu
in oblaki v moji glavi
nagnem steklenico, zgoraj je nebo, neznosno belo
ampak nebo je tudi v mojem srcu
ko bom napolnil barko z ledenikom živih sanj in lakote
danes tako živ in jutri samo še spomin na človeka
z nožem v zenicah
mislim, da sem zvečer blodil po belem gozdu
mesečina me je udarila kot pečat
ah, kričal sem, kričal
v tišini gozda
rastejo telohi